

Kwestjonariusz

488

Wojtek Leonard, kaptan, 58 lat, Pol. Pol.
 W dniu 10. VI. 1940r. zaskutkiem wymierzenia ^{REF. HISTOR.} do
 Z.S.R. przez władze sow. jako internowany, do obozu
 w Konielisku, Telen leżisko-Statnity, budynki mura-
 wane, warunki mieszkaniowe były bardzo nieogodnie
 wygodne, płukaniem było do nie opiszania, brak higieny.
 Internowanych w Konielisku było 900 oficerów i 7400
 szeregowych. Szeregowi byli z Policji, żandarmer-
 str. granicznej i Z.O.P. Narodowości Polskiej.
 Wrażliwe szranki w obozie były bardzo dobre.
 Pobudka o godz. 5, apel o godz. 6, apel byłą przeprawa
 praca przez cyf. W.P. Praca w obozie odbywała się
 każdego dnia, ^{dogod. 12} przy robotach ziemnych przy kuchni i
 remont budynków. Wynagrodzenia żadnego nie
 było. Koleżeńskości była dobra. Władze cyf. W.P. do
 Polaków odwołali się bardzo nie przychylnie i wrogie.
 Badanie odbywało się w strażnicy sporob, grożono
 biciem, wywieraniem do wiszenia, nie dawano
 pisec listów, jak również w ymano na badanie
 w ten sporob, że co 1/2 godziny w ymali przez 24 god
 na badanie Kary były nakładane przez miejscowe
 w radie zamyslenie po kilkadziesiąt do czterech tygodni
 miesic się w zimnej wierz ochronnej. Propaganda
 komunistyczna była bardzo duża, prowadzona przez
 miejscowych politruków i kina przez wyimowanie
 obstaroń. Politruki głotili mam, że Polaki nie
 ma i nie będzie. Pomoc lekarska była ale było
 brak lekarstw, jak również i w tapitatu brak
 było lekarstw. Jmiedności nie wielka. Z oborn
 Konielisku zostali wymierzeni w nie wyadomym
 listku, Generał Pnerdaieli, podp. Dg. Browka

(partyzant) pralki. Wtedyż, i wiele innych, kato-
wac obecnie nie pamiętam nazwisk.

Wyjechaliśmy z Konielska ~ dniu 15.V. 1941r na pół
wysep Kolski. W czasie jazdy to jest
podróż z Konielska na pół wysep Kolski
byliśmy w towarowych wagonach i ambariskich
na grucho, Wagonie było nas po 45 ludzi, było
brak powietrza, jedzenia i wody. Przer drogę
~ po nocnej. C.K.W.D. kłótki eskortowali
chodzili po dachu wagonu i bębnieli kijami po
dachu. W dniu 18.V. 41r. przybyłem na pół
wysep Kolski i tam zamieszkałem pod galem
nie było, żadnych budynków ani namiotów
nie było. Jedni pracowali ~ porcie, drudzy na
lotnictwo rzywali murawy i wykopywali kamienie.
Kardem miał wyznaczone 75 metrów km. Zermac
dorminy i kamienie zorycia jedną kupa. Do no-
szenia dorminy nie było ani karek, ani noszów
potrzeba było nosić na rękach. Cwa Koli było
odżywienie 85 gramów chleba i porcja sera. Praco-
walismy po 12 godz. dziennie. Coda 12 godz. porcja
było pracować bez pożytku. W dniu 13.VI. 41r. odje-
chalismy z Koli do Turdalu, ~ Turdalu ogłoszono
nam amnestję przez C.K.W.D. i tam była komi-
zja lekarska ~ dniu 24.VIII. 41r. Od dnia komisji ro-
staty zformowane 27 komp. po 100 ludzi.

W dniu 8.IX. 41r. ~~z~~ wyjechalismy do Talsisera
i tam zformowana jest 5 dym.

Erzjerk Rapi

M. p. 10.11.1943r.